

Bátyai Edina a színész-rendező munkatársa

Alföldivel a Napkirály versailles-i palotájában

A versailles-i kastélyban tölti szabadságát Bátiai Edina, a Szegedi Szabadtéri Játékok igazgatója, aki Alföldi Róbert csapatának tagjaként segítkezik Marc-Antoine Charpentier ismeretlen operájának bemutatásában.

Alföldi Róbert a 17–18. századi francia zenekultúra fellelőjében, a Versailles-ban található barokk zenei központban állítja színpadra Marc-Antoine Charpentier háromrészes, bibliai ihletű operáját, a *Trois histoires sacrées*-t. A népszerű színész-rendező, aki tizenöt éven át zongorázott és klasszikus zenei tanulmányokat is folytatott, 2003-ban a Szegedi Nemzeti Színházban Gounod Faustjával debütált operarendezőként. A produkció felvétele a legrangosabb komolyzenei televíziós csatorna, a Mezzo műsorában is szerepelt. A versailles-i barokk központ zeneigazgatója többek között a Faust televíziós közvetítésének hatására választotta Alföldit a nemrégiben felfedezett és rekonstruált darab bemutatására.

Az ősbemutatót december 6-án a versailles-i kastélyban található Chapelle Royale-ban tartják. A premiért a barokk központ zeneigazgatója, Olivier Schneebeli dirigálja neves francia szólisták – Cyril Auvity, Jean-Francois Novelli és Marc Labonette –, valamint a Német

PESTEN IS

A versailles-i bemutatót követően a Charpentier-operát a Budapesti Tavaszi Fesztivál programjában is műsorra tűzik: március 20-án és 21-én a Thália Színházban az eredeti szereposztással játsszák.

HOLLÓSI ZSOLT

Ártéri tájak Makón

Szántó János makói festőművész egy hónapra bezárta galériáját, ezzel egy időben viszont új kiállítást nyitott – a makói Hagymaházban. Az ártéri tájakat bemutató gyűjteményt a napokban egykori tanára, Hézsó Ferenc Munkácsy-díjas festőművész nyitotta meg.

Első kiállítását még szülővárosában, Szegeden rendezte a '70-es évek elején Szántó János – azóta közel száz helyen láthatták már a festményeit országsszerte. Makó annyira megragadta a ma hetvennégy esztendő művész lelkét, hogy itt maradt, és saját galériát is nyitott. A napokban a pályáját elindító tanára, ma már barátja: Hézsó Ferenc nyitotta meg új kiállítását. A mester arra a legbüszkébb, hogy tanítványa ki tudta bontakoztatni saját egyéniségét a képeken. Minden művész értéke abban rejlik, hogy a saját személyiségét, érzelmvilágát milyen mértékben tudja felmutatni, és azáltal válik művésze hitelessé, hogy a mesterségbeli tudást is megfelelően elsajátítja hozzá – mondta lapunknak.

A látványelemek gyakran a látomásokkal keverednek a képeken. Az impresszionista élménygazdagság időnként erősen hat a festő előadásmódjára és ecsetkezelésére. A pillanat, a hangulat megragadása a fényjátékokkal párosítva igen izgalmas hatást hoz létre a képeken. Olyannak akarja láttatni a megfestett világot, amelynek az megnyilvánul, de ahogyan a hagyományhoz ragaszkodó hétköznapi embernek nincs ideje látni. Mostani képeiről az intimitás, a csend, a béke, a biztonság és a nyugalom sugárzik a legerősebben.

Szántó János egyébként tíz évet töltött el Balatonberényben és Siófokon, ezért a legkedvesebb Maros-parti tájképek mellett a Balatonon készültek is közel állnak a festő szívéhez.

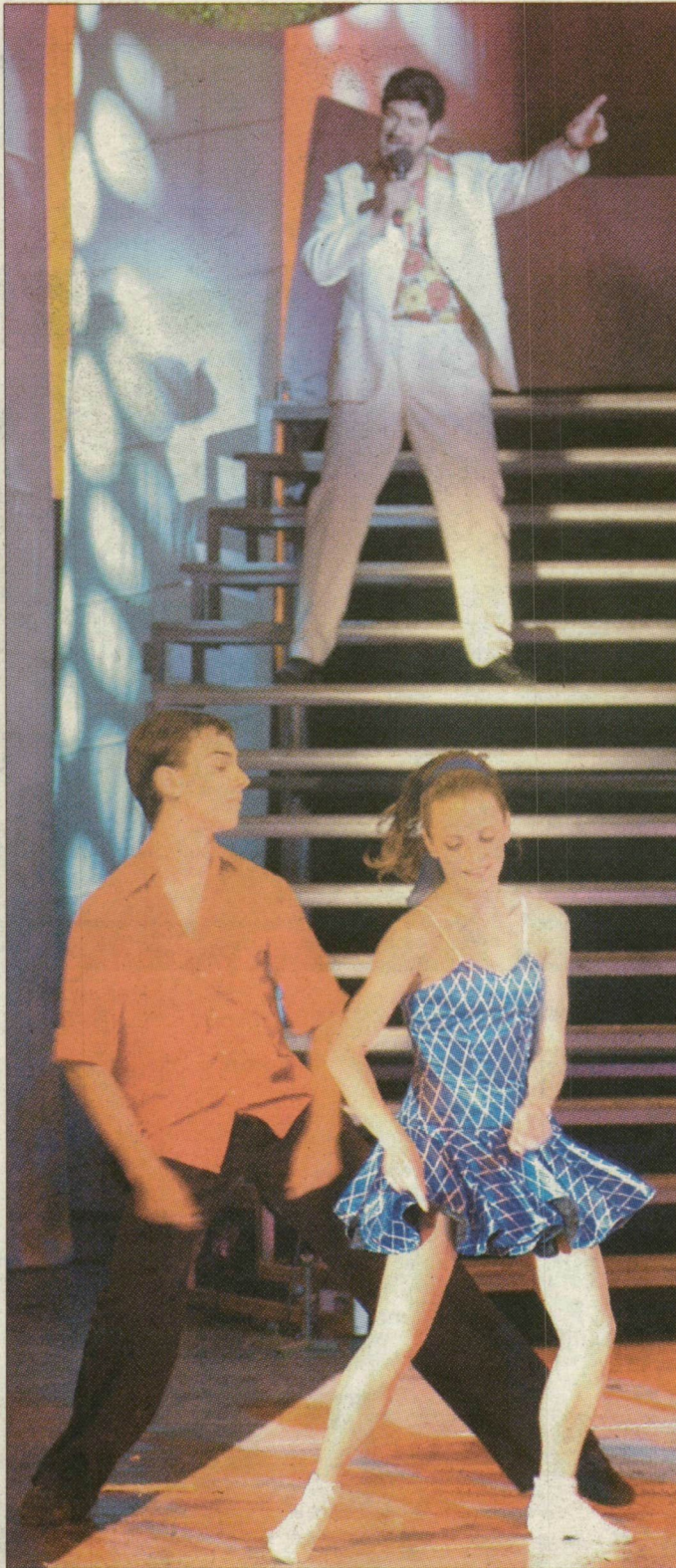
DÉKÁNY DÓRA

NEMCSAK FEST – ÍR IS

Ha éppen nem fest, Szántó János ír: olykor épp az írás ad neki új ihletet ahhoz, hogy ecsetet ragadjon. Gyermekkorától születnek tollából versek, elbeszélések, melyek többnyire személyes emlékeit idézik fel, és a régi Makót, ahogyan azt annak idején látta. Írásai most – néhány héten belül, a makói és a füzesgyarmati önkormányzat, illetve a kulturális tárca támogatásával – könyvben is napvilágot látnak harmadik festményreprodukció kíséretében. Az ötszáz példányban, szerzői kiadásban megjelenő, hatvan-hetven oldalas kötethez hasonlóan egyébként 1998-ban már kiadott – abban főleg balatoni képeit mutatta be, ebben viszont a legtöbb makói lesz. Írásai az ötvenes évek elején – amikor a fővárosban tanult – pesti lapokban is megjelentek.

A díszlet összedőlt a „Metben”, de Gregor maradt: énekelt

Thália temploma veszélyes

Lépcsősor a színpadon. Veszélyes üzem

Illusztráció: Frank Yvette

A zsinórpadról gyakran több tonnányi díszlet függhet, hatalmas emelvényeken kell félhomályban mozogni, szög állhat ki a világot jelentő deszkákból és süllyedőbe, aknába lehet zuhanni, ha valaki nem figyel. Thália temploma veszélyes üzem.

A Szegedi Nemzeti Színházban egy erősen ittas díszítőmunkás lezuhant a díszletemelő nyílás és a fal között lévő 25 centiméter széles résen. Több mint nyolc métert esett az aknába. Olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy másnap meghalt a kórházban. Ez még a kilencvenes évek közepén történt, és a színház történetének egyik legsúlyosabb balesete volt.

Néhány évvel korábban a Ruszt Józseffel próbáló Kaszás Géza színművész esett bele a zenekari árokba. Eltört a lába, de sokak szerint szerencséje volt, mert akár a gerince is súlyosan megsérülhetett volna. Sokan emlékeznek még arra, amikor 2001 nyarán a fából faragott királyfi Dóm téri bemutatója félbeszakadt, mert a Szegedi Kortárs Balett kiváló táncosa, Markovics Ági olyan szerencsétlenül ugrott, hogy eltört a lába.

A New York-i Metropolitan Operában történt: A szerelmi bájtál fináléjában le kellett eresztetni egy díszletemet. Vétlenül 10 centiméterrel hátrább kötötték be, mint kellett volna, és ráeresztették egy emelvényre, amitől a teljes díszlet összedőlt. A kórus és az énekesek szerencséje ki tudtak rohanni a színpadról. Én is időben észrevettem a bajt, előreugrottam, és végül egyedül énekeltam el a finálét. Szerencsém volt, mert nemcsak ép bőrrel megúsztam, hanem még óriási ováció is volt – emlékszik vissza Gregor József.

A díszlet nem olyan, mint egy igazi bútor, hanem sokkal egyszerűbb, durvább a kidolgozása. Ügyelni kell arra, hogy ne szaggassa szét a szereplők ruháit, ne sértse fel kezüket, lábukat. A falak sincsenek gondosan megalapozva, mint a valóságban, ezért eldőlhetnek, a belógatott

SZERELMI DUETT, SZÖGBEN TÉRDEPELVE

Valamilyen kisebb színpadi balesetről szinte az összes művész be tudna számolni, aki legalább egy-két évtizedet eltöltött már a pályán. – A Walkür szerelmi duettjét énekeltam átszellemülten az Operaházban, amikor beletérdekeltem egy kiálló szögbe. Mosolyogva folytatnom kellett a jelenetet, hogy a közönség semmit se vegyen észre – meséli Temesi Mária operaénekes, a szegedi zeneművészeti kar professzora, aki kínzó fájdalommal hősiesen végigcsinálta az előadást.

súlyos elemek pedig a szereplők fejére eshetnek. Ezernyi dologra gondosan oda kell figyelni, mert könnyen baj történhet – állítja Molnár Zsuzsa díszlettervező, a szegedi színház szcenikusa.

Gondoljunk csak bele: más, ha daruval felemelnek egy nehéz tárgyat, mindenkit elküldenek még a gép környékéről is, nálunk viszont a súlyos díszletek alatt kell dolgozni. Időnként gyenge világítás mellett kell az előadónak magas emelvényeken közlekedniük. Ezért is nagyon fontos, hogy a próbán minden pontosan begyakoroljanak, mindenki tudja, mikor, hová kell lépnie – figyelmeztet Krizsán István, a színház műszaki igazgatója, aki ma is emlékszik, mennyire tartottak a varázsfuvola Békés András-féle verziójától. A produkció felülről leereszkedő díszleteleme olyan súlyos volt, hogy minden előadáson azért imádkoztak: a felső színpadgöpeket elbírja, nehogy leszakadjon. A rendezőknek, tervezőknek ma már írásban felelősséget kell vállalniuk a díszletükért, ez komoly visszatartó erőt jelent, hamarabb lemondanak a hajmeresztő ötletekről a biztonság érdekében.

H. ZS.

Eddig nem látott Vinkler-képeket is bemutatnak

A mester portréi a Bartókban

Szegedi orvosprofesszorok, a nagynevű barátok, a családtagok portréi mellett önarcképek sorozatát festette meg Vinkler László. Halála után negyedszázaddal kuriózumokat is láthatunk életművéből a holnap nyíló tárlaton.

Negyedszázada, 1980. december 2-án hunyt el Vinkler László szegedi festőművész. Halálának évfordulójára a Bartók Béla Művelődési Központ Rokonok, barátok, ismerősök címmel kamara-kiállítást rendez a művész portréiból. A tárlat anyagát több mint hét-száz Vinkler-alkotásból válogatta össze Tandí Lajos, a Szeged folyóirat főszerkesztője, a festőművész egykori tanítványa. A művész a magyar önarcképfestészet egyik legnagyobb alakja, sokszor, sokféle stílusban és technikával megfestette önmagát. – Vinkler Lászlót sokszor vádolták azzal, hogy nincs saját stílusa – mondta Tandí Lajos. – Én éppen azért tartom nagy festőnek, mert olyan egyéniség volt, aki minden művéhez képes volt megtalálni a megfelelő kifejezési formát.

A kiállított önarcképek közül a legrégebbit tizenhat évesen, a legújabbat halálának évében festette a művész. A tárlat másik vonalát a barátokról, ismerősekről készített portrék alkotják. A festőművész Gogol utca 2. szám alatti lakásán 1939 és '41 között a szegedi értelmiség színe-java gyűlt össze. Kerényi Károly, Bálint Sándor, Szent-Györgyi Albert és Sík Sándor gyakran részt vett a csütörtök délutáni találkozók. Vinkler szerteágazó barátai körének számos tagját megfestette. Az 50-es évektől haláláig az orvosgyógyász professzorainak hivatalos portréfestője volt, alkotásai ma is láthatók az egyetemen.

Különlegességeket is kiállítanak a ma megnyíló tárlaton. A két jóbarát, Kalmár László matematikus professzor feleségéről, Árvay Erzsikéről és Simoncsics Jánosnéról, a Bartók Művelődési Központ egykori igazgatójáról ké-

Vinkler Mária-ról, a festő húgáról készült portrét Hajdu Géza, a Bartók munkatársa mutatja

Fotó: Schmidt Andrea

fontosabb darabjai a feleségéről, Mária aszszonyról készített művek sora, de finom lírai realizmussal megfestette édesanyját is.

F. G.

EMLEKÜNNEP

Vinkler László kiállítását holnap délelőtt 11 órakor Tandí Lajos nyitja meg a Bartók Béla Művelődési Központban. Előtte, 10 órakor megkoszorúzzák a művész Gogol utcai emléktábláját.

Szántó János képeit érzelmgazdagság jellemzi. Fotó: Karnok Csaba